

GUSTAV MAHLER

(1860 – 1911)

155. výročí narození

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

Dne **7. července 1860** se narodil hudební skladatel, geniální dirigent, jeden z největších rakouských symfoniků, **Gustav Mahler**. Pocházel z Kališť u Humpolce, z židovské německy hovořící rodiny obchodníka a hostinského. Projevoval výjimečný hudební talent již od dětství. Rodiče brzy začali synův talent rozvíjet a již jako desetiletý koncertoval. Po několika koncertních úspěších odešel **na gymnázium do Prahy**. Kvůli problémům s prospěchem se vrátil do Jihlavy, kde na teprve druhý pokus **odmaturoval se špatnými známkami**. Jeho **hudební talent byl však nesporný**, byl tedy zapsán roku 1875 **na vídeňskou konzervatoř** do klavírní třídy Julia Epsteina. Jako absolvent se potýkal s finančními problémy. Korepetoval a dával **soukromé hodiny klavíru**. Následně **získal místo dirigenta** v městečku Bad Hall, které však nebylo perspektivní a podmínky pro umělecký růst byly mizivé, kromě dirigování plnil funkci archiváře. Roku 1883 **získal místo druhého dirigenta** a sbormistra **královského divadla v Kasselu**; divadlo zaměstnávalo elitní umělce doby a hrál se repertoár světové úrovně. Kvůli konfliktům s osazenstvem divadla včetně ředitele **podal výpověď**. Obratem dostal práci v Praze, kde byl obdivován; byl zde i prostor k jeho seberealizaci. Musel však odejít kvůli dřívější dvouleté **smlouvě s Lipskem** (1886–1888). Roku 1888 **odchází do Budapešti**. V letech 1891–1897 byl jeho **domovem Hamburk**, kde se mu dostalo uznání jako dirigentovi. Následně se **vrátil do Vídně**, kde se stal **ředitelem Dvorní opery**. Nastolil pevný řád, reformoval operu po všech stránkách. **Roku 1902 se oženil**, měl dvě dcery (starší však v pěti letech zemřela). Po deseti letech ve Vídni (1897–1907) odjíždí, stal se ředitelem **Metropolitní opery v New Yorku**, kde tvořil zde svá pozdní díla, stupňovala se však jeho srdeční choroba a přibyla streptokoková nákaza. Kvůli zhoršujícímu se zdravotnímu stavu se vrátil do Vídně, kde **18. května 1911 zemřel**.

Pro jeho tvorbu je příznačná zjitřená **senzitivita a citovost**, vnitřní střet protikladů, filozofické úvahy i celá řada vlivů a inspirací z českého prostředí, ke kterému měl skladatel od dětství a mládí celou řadu vazeb a kontaktů. Kompoziční styl **vychází z pozdního romantismu**, přímo konstitutivní roli hraje v jeho tvorbě žánr písně. V symfonických dílech **často využívá vícevěté formy** a pracuje i s texty a **vokální složkou**. Jeho dílo zahrnuje především **devět rozsáhlých symfonií** a nedokončenou Symfonii č. 10, ranou kantátu Das klagende Lied a vokálně instrumentální epilog na slova staré čínské poezie, v němž se skladatel dojímavě loučí se životem - **Píseň o zemi**.

Jeho hudba je i v dnešní době **posluchačsky stále více atraktivní**, svým obsahem, intelektuálním a emocionálním nábojem tvoří jakousi až nečekaně aktuální bránu k postmoderní epoše.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Kurt Blaukopf: Gustav Mahler: současník budoucnosti

Wolfgang Johannes Bekh: Gustav Mahler, oder, Die letzten Dinge: die Biografie
Symfonie č. 4 G dur; Symphony no. 1 in D major; Symphony no. 9 in D major;
Dopisy; Das Lied von der Erde.

